

Cyfrifiad Blynyddol o'r Gweithlu Ysgolion (CBGY) Diwrnod y cyfrifiad: 3 Tachwedd 2026

Y casgliad data CBGY ar gyfer y flwyddyn academaidd 2026/2027

Eitemau data i'w casglu

Dyddiad cyhoeddi: Awst 2026
Fersiwn: 1.0

Cyfrifiad blynyddol o'r gweithlu ysgolion 3 Tachwedd 2026

Cynulleidfa

Penaethiaid, athrawon a chyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir sydd wedi penderfynu peidio â bod yn rhan o gytundebau lefel gwasanaeth at ddibenion adnoddau dynol a/neu'r gyflogres, awdurdodau lleol a chyrff cenedlaethol sydd â diddordeb mewn addysg.

Trosolwg

Caiff y nodiadau cwblhau technegol hyn eu darparu gan [Llywodraeth Cymru](#) fel canllaw i helpu'r gynulleidfa uchod i gydymffurfio â'u dyletswyddau statudol.

Camau i'w cymryd

Rhaid i'r gynulleidfa uchod sicrhau y caiff y gofynion yn y ddogfen hon eu gweithredu erbyn y dyddiadau a nodir.

Rhagor o wybodaeth

Os oes angen mwy o gyngor arnoch ar gwblhau unrhyw ran o ddatganiad y CBGY, cysylltwch â'ch awdurdod lleol yn y lle cyntaf.

Dylech anfon ymholiadau am y ddogfen hon i'r cyfeiriad isod, ond **peidiwch â chynnwys data unigol neu bersonol**:

Y Strategaeth Rheoli Gwybodaeth
Y Tîm Casgliadau Data
Y Gangen Gwybodaeth a Gwellu Ysgolion
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
Ffôn: 0300 062 5014
E-bost: IMS@llyw.cymru / SWAC.CBGY@llyw.cymru

[@LIC_Addysg](#)

[@AddysgCymru](#)

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru yn [llyw.cymru](#).

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.

Cynnwys

1. Crynodeb o'r eitemau data i'w cyflwyno yn y datganiad ysgol	1
1.1 Manylion yr arolwg	1
1.2 Manylion yr ysgol	1
1.3 Dynodyddion y gweithlu (Set ddata ofynnol)	2
1.4 Nodweddion y gweithlu	2
1.5 Rolau	3
1.6 Cwricwlwm	3
1.7 Recriwtio	3
1.8 Cadw staff	4
1.9 Cyflenwi	5
2. Crynodeb o'r eitemau data i'w cyflwyno yn y datganiad cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb	6
2.1 Manylion yr arolwg	6
2.2 Dynodyddion ysgol	6
2.3 Dynodyddion y gweithlu (Set ddata ofynnol)	6
2.4 Cyflog a chontract	7
2.5 Absenoldebau	8
Atodiad A: Rolau staff	9

1. Crynodeb o'r eitemau data i'w cyflwyno yn y datganiad ysgol

Mae'r adrannau isod yn dangos pa eitemau data sydd ym mhob modiwl, ac o dan ba leoliad ysgol a math o staff y dylid eu nodi. Mae hyperddolen i bob maes yn y tablau isod i wybodaeth fanylach am yr eitem ddata yn atodiad A.

Dyma'r allwedd i'r mathau o leoliad ysgol yn y tablau isod:

NS Ysgolion meithrin
PS Ysgolion cynradd
MS Ysgolion canol
SS Ysgolion uwchradd
SP Ysgolion arbennig
PR Unedau cyfeirio disgyblion

1.1 Manylion yr arolwg

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol** a **chyflog**, adnoddau dynol ac absenoldeb

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifft iol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Math o arolwg	6	Alffaniwmerig	<Survey>	SWAC	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyfeirnod dyddiad yr arolwg	10	Dyddiad	<ReferenceDate>	2026-11-03	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Y person sy'n cwblhau'r arolwg	2	Alffaniwmerig	<CompleterRole>	BM	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Amser a dreuliwyd yn cwblhau'r arolwg	3	Alffaniwmerig	<Hours>	005	✓	✓	✓	✓	✓	✓

1.2 Manylion yr ysgol

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol** a **chyflog**, adnoddau dynol ac absenoldeb

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifft iol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Rhif yr AALI	3	Alffaniwmerig	<LEA>	660	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rhif yr ysgol	4	Alffaniwmerig	<Estab>	4099	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Enw'r ysgol	100	Alffaniwmerig	<Name>	Ysgol Gyfun Ynys Môn	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyfnod yr ysgol	2	Alffaniwmerig	<Phase>	SS	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Categori Iaith yr Ysgol	2	Alffaniwmerig	<SchoolLanguageCategory>	C3	X	✓	✓	✓	X	X

1.3 Dynodyddion y gweithlu (Set ddata ofynnol)

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol** a **chyflog**, **adnoddau dynol** ac **absenoldeb**

Dylid diweddarau'r data yn y modiwl hwn yn rheolaidd wrth i bethau newid. Caiff data'r modiwl hwn eu casglu ar gyfer pob aelod staff sy'n bodloni'r meini prawf yn adran 6. Cofiwch fod hyn yn debygol o gynnwys rhai aelodau staff a adawodd yr ysgol yn ystod y flwyddyn academaidd cyn casglu'r data am gontractau neu absenoldeb.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Rhif cyfeirnod athro	7	Alffaniwmerig	<TeacherNumber>	5963274	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyfenw	35	Alffaniwmerig	<Surname>	Jones	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Enw cyntaf	35	Alffaniwmerig	<Forename>	Marc	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Enw(au) canol	35	Alffaniwmerig	<MiddleNames>	Iwan Owen	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rhyw	1	Alffaniwmerig	<Sex>	M	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dyddiad geni	10	Dyddiad	<DOB>	1990-03-31	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rhif yswiriant gwladol	9	Alffaniwmerig	<NINumber>	JP235491D	✓	✓	✓	✓	✓	✓

1.4 Nodweddion y gweithlu

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Cod ethnig	4	Alffaniwmerig	<Ethnicity>	WBRI	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Statws o ran anabledd	4	Alffaniwmerig	<Disability>	NO	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hunaniaeth genedlaethol	3	Alffaniwmerig	<NationalIdentity>	BRI	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Statws athro cymwysedig (SAC)	1	Boole	<QTStatus>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dyddiad SAC	10	Dyddiad	<QTSDate>	2017-07-30	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Y llwybr SAC	4	Alffaniwmerig	<QTSRoute>	ITEU	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Statws cynorthwydd addysgu lefel uwch (CALU)	1	Boole	<HLTASStatus>	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Statws cymhwyster proffesiynol cenedlaethol ar gyfer prifathrawiaeth (CPCP)	1	Boole	<NPQH>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dyddiad CPCP	10	Dyddiad	<NPQHDate>	2013-04-30	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Uwch Dîm Arwain	1	Boolean	<SeniorLeadershipTeam>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Gallu yn y Gymraeg	2	Alffaniwmerig	<AbilityWelsh>	W1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Addysgu/gweithio drwy gyfrwng y Gymraeg	2	Alffaniwmerig	<TeachWelsh>	T2	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Statws	3	Alffaniwmerig	<Status>	MAT	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Staff Trydydd Parti	1	Boolean	<ThirdParty>	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓

1.5 Rolau

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Rolau staff	2	Alffaniwmerig	<StaffRole>	HT	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyferwerth ag amser llawn	4	Alffaniwmerig	<FTE>	0.88	✓	✓	✓	✓	✓	✓

1.6 Cwricwlwm

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Pwnc	3	Alffaniwmerig	<Subject>	ART	X	X	✓	✓	X	X
Oriau pwnc	5	Alffaniwmerig	<SubjectHours>	5.00	X	X	✓	✓	X	X
Grŵp blwyddyn y pwnc	2	Alffaniwmerig	<YearGroup>	1-14	✓	✓	✓	✓	X	X
Cyfrwng y wers	1	Alffaniwmerig	<LessonMedium>	E	✓	✓	✓	✓	X	X

1.7 Recriwtio

Math o ddata: **Hanesyddol**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Mae hyn yn cynnwys pob swydd addysgu wag yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol. Rhaid darparu gwybodaeth ar gyfer pob swydd addysgu sy'n barhaol neu'n gontract o dymor neu fwy. Os nad oedd gan ysgol swyddi gwag yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol, yna nid oes angen cofnodi unrhyw wybodaeth. Defnyddir yr wybodaeth hon i nodi meysydd lle y gallai fod yna brinder staff o fewn y proffesiwn addysgu, ac i fesur hyd a lled ac effaith trosiant staff.

Ar gyfer pob swydd unigryw a hysbysebwyd rhwng **1 Medi** a **31 Awst y flwyddyn academaidd cyn dyddiad y cyfrifiad**, ac ar gyfer pob athro a adawodd y proffesiwn neu a ymddeolodd yn gynnar, nodwch bob eitem ddata ddilys.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Rhif cyfeirnod swydd wag	2	Alffaniwmerig	<VacancyID>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rôl y swydd wag	2	Alffaniwmerig	<StaffRole>	HT	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pwnc y swydd wag	3	Alffaniwmerig	<Subject>	ART	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Grŵp/grwpiau blwyddyn y swydd wag	2	Alffaniwmerig	<YearGroup>	N1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Swydd wag cyfrwng Cymraeg	1	Boole	<WelshMediumVacancy>	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Patrwm gwaith y swydd wag	1	Alffaniwmerig	<Tenure>	F	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dyddiad dechrau'r swydd wag	10	Dyddiad	<VacancyStart>	2025-11-30	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dyddiad diwedd y swydd wag	10	Dyddiad	<VacancyEnd>	2025-12-20	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nifer y ceisiadau am y swydd wag	3	Alffaniwmerig	<TotalNumberOfApplications>	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sawl gwaith yr hysbysebwyd y swydd wag	2	Alffaniwmerig	<VacancyAdvertised>	2	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Penodi	1	Boole	<AppointmentMade>	0	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyflenwi dros dro ar gyfer y swydd wag	2	Alffaniwmerig	<VacancyCover>	SM	✓	✓	✓	✓	✓	✓

1.8 Cadw staff

Math o ddata: **Hanesyddol**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Mae'r modiwl hwn yn rhoi sylw i aelodau staff a adawodd eu cyflogaeth yn ystod y flwyddyn academiaidd flaenorol (hy rhwng 1 Medi 2025 a 31 Awst 2026). Defnyddir yr wybodaeth i nodi meysydd lle y gallai fod yna brinder staff o fewn y proffesiwn addysgu, ac i fesur hyd a lled ac effaith trosiant staff.

Mewn perthynas ag athrawon, dylech gynnwys pob athro a adawodd ei swydd, gan gynnwys diswyddiadau gwirfoddol neu orfodol, ymddeoliadau cynnar neu arferol, y rheini a adawodd y proffesiwn neu a adawodd am swydd addysgu arall neu rôl arall ym myd addysg. Gweler y set godau yn atodiad D am y rhestr lawn. Peidiwch â chynnwys athrawon sydd ar absenoldeb mamolaeth, secondiad neu absenoldeb oherwydd salwch.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Dynodydd aelod staff a adawodd	2	Alffaniwmerig	<LeaverID>	1	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rôl yr aelod staff a adawodd	2	Alffaniwmerig	<StaffRole>	QT	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pwnc yr aelod staff a adawodd	3	Alffaniwmerig	<Subject>	ART	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Grŵp/grwpiau blwyddyn yr aelod staff a adawodd	2	Alffaniwmerig	<YearGroup>	M	✓	✓	✓	✓	✓	✓

I ble'r aeth yr aelod staff a adawodd	3	Alffaniwmerig	<LeaverDestination>	EDU	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Profiad addysgu	2	Alffaniwmerig	<TeachingExperience>	8	✓	✓	✓	✓	✓	✓

7.9 Cyflenwi

Math o ddata: **Hanesyddol**

I'w cynnwys mewn: Datganiadau **ysgol**

Mae'r modiwl hwn yn cynnwys data'r ysgol ar sail grŵp ar gyfer pob gwahanol fath o gyflenwi a gafwyd yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol (hy rhwng **1 Medi 2025 a 31 Awst 2026**). Dylai pob datganiad **ysgol** gynnwys un cofnod ar gyfer pob cyfuniad o'r canlynol: categori'r staff cyflenwi, p'un a gynlluniwyd y cyflenwi ac am ba mor hir y parhaodd y cyflenwi.

Dylir gynnwys yr holl cyflenwi, yn cynnwys cyflenwi wedi'i ddarparu trwy asiantaethau cyflenwi a chyflenwi wedi'i ddarparu yn uniongyrchol trwy cronfa cyflenwi awdurdod lleol.

Peidiwch â chynnwys:

- athrawon ychwanegol neu symudol sydd dan gcontract blwyddyn neu mwy gydag ysgol neu ysgol arweiniol fel rhan o glwstr.

Dylid cynnwys y rhain fel 'athrawon cyflenwi dan gcontract (nid drwy asiantaeth)' yn y data lefel unigol fel rhan o'r datganiad data **ysgol**.

Enw'r maes	Hyd y maes	Math o faes	Tag Xml	Data enghreifftiol	NS	PS	MS	SS	SP	PR
Categori'r staff cyflenwi	4	Alffaniwmerig	<SupplyCategory>	TCHR	✓	✓	✓	✓	✓	✓
A gynlluniwyd y cyflenwi	1	Alffaniwmerig	<SupplyPlanned>	U	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Am ba mor hir y parhaodd y cyflenwi	1	Alffaniwmerig	<SupplyTerm>	S	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nifer y diwrnodau cyflenwi	10	Alffaniwmerig	<SupplyDays>	100	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cyfanswm cost y cyflenwi	10	Alffaniwmerig	<SupplyCost>	1000.00	✓	✓	✓	✓	✓	✓

2. Crynodeb o'r eitemau data i'w cyflwyno yn y datganiad cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb

Mae'r adrannau isod yn dangos yr eitemau data sydd ym mhob modiwl. Mae hyperddolen i bob maes yn y tablau isod i wybodaeth fanylach am yr eitem ddata yn atodiad A.

2.1 Manylion yr arolwg

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiad **cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb**

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol
Math o arolwg/data	6	Alffaniwmerig	<Survey>	SWACHR
Cyfeirnod dyddiad yr arolwg	10	Dyddiad	<ReferenceDate>	2026-11-03
Y person sy'n cwblhau'r arolwg	2	Alffaniwmerig	<CompleterRole>	LA
Amser a dreuliwyd yn cwblhau'r arolwg	3	Alffaniwmerig	<Hours>	005

2.2 Dynodyddion ysgol

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiad **cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb**

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol
Ffynhonnell	1	Alffaniwmerig	<Source>	S
Rhif yr AALI	3	Alffaniwmerig	<LEA>	660
Rhif yr ysgol*	4	Alffaniwmerig	<Estab>	4099

*Rhaid cofnodi "9100" ar gyfer datganiad awdurdod lleol a lle mae fynhonnell yn "L".

2.3 Dynodyddion y gweithlu (Set ddata ofynnol)

Math o ddata: **Ciplun**

I'w cynnwys mewn: Datganiad **cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb**

Dylid diweddarau'r data yn y modiwl hwn yn rheolaidd wrth i bethau newid. Caiff data'r modiwl hwn eu casglu ar gyfer pob aelod staff sy'n bodloni'r meini prawf yn adran 6. Cofiwch fod hyn yn debygol o gynnwys rhai aelodau staff a adawodd yr ysgol yn ystod y flwyddyn academiaidd cyn casglu'r data am contractau neu absenoldeb.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol
Rhif cyfeirnod athro	7	Alffaniwmerig	<TeacherNumber>	5963274
Cyfenw	35	Alffaniwmerig	<Surname>	Jones
Enw cyntaf	35	Alffaniwmerig	<Forename>	Marc
Enw(au) canol	35	Alffaniwmerig	<MiddleNames>	Iwan Owen
Rhyw	1	Alffaniwmerig	<Sex>	M

Dyddiad geni	10	Dyddiad	<DOB>	1990-03-31
Rhif yswiriant gwladol	9	Alffaniwmerig	<NINumber>	JP235491D

2.4 Cyflog a chontract

Math o ddata: **Ciplun a hanesyddol**

I'w cynnwys mewn: Datganiad **cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb**

Dylid diweddarau'r data yn y modiwl hwn yn rheolaidd wrth i bethau newid. Mae'n bosibl y bydd gan unrhyw aelod staff a gyflogir:

- un neu fwy o gontractau wedi'u cofnodi gyda'r un ysgol;
- un neu fwy o gontractau wedi'u cofnodi gyda gwahanol ysgolion.

Rhaid cynnwys contractau/cytundebau gwasanaeth cyfredol (y rheini sy'n weithredol ar ddiwrnod y cyfrifiad) os yw'r contract wedi para am 28 diwrnod neu fwy, neu os yw'n barhaol, neu os yw dyddiad diwedd y contract 27 diwrnod neu fwy ar ôl dyddiad dechrau'r contract. Dylech sicrhau bod data am gontractau neu gytundebau gwasanaeth yn cael eu darparu am bob aelod staff sy'n gweithio ar sail reolaidd.

Rhaid cynnwys contractau nad ydynt yn weithredol erbyn diwrnod y cyfrifiad os daethant i ben yn ystod y flwyddyn academiaidd flaenorol (1 Medi i 31 Awst). Ystyrir bod contractau sy'n dod i ben ar ddiwrnod y cyfrifiad yn weithredol at ddibenion y CBGY.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol
Math o gontract/cytundeb	3	Alffaniwmerig	<ContractType>	PRM
Dyddiad dechrau	10	Dyddiad	<ContractStart>	2013-04-01
Dyddiad diwedd	10	Dyddiad	<ContractEnd>	2026-02-02
Rheswm dros adael	3	Alffaniwmerig	<LeavingReason>	VOR
Swydd	3	Alffaniwmerig	<Post>	TAS
AALI	3	Alffaniwmerig	<LEA>	660
Rhif yr ysgol	4	Alffaniwmerig	<Estab>	4099
Cyfradd ddyddiol	1	Alffaniwmerig	<DailyRate>	N
Ystod cyflog	2	Alffaniwmerig	<PayRange>	TU
Lefel	2	Alffaniwmerig	<PaySpine>	3
Cyflog sylfaenol	10	Alffaniwmerig	<BasePay>	35000.00
Cyflog a warchodir	1	Boole	<SafeguardedSalary>	0
Math o daliad ychwanegol	3	Alffaniwmerig	<PaymentType>	TL3
Swm taliad ychwanegol	10	Alffaniwmerig	<PaymentAmount>	2500.00
Dyddiad dechrau taliad ychwanegol	10	Dyddiad	<PayStartDate>	2023-10-12
Dyddiad diwedd taliad ychwanegol	10	Dyddiad	<PayEndDate>	2026-01-31
Oriau sy'n cael eu gweithio bob wythnos	5	Alffaniwmerig	<HoursPerWeek>	32.5
Oriau cyfwerth ag amser llawn bob wythnos	5	Alffaniwmerig	<FTEHours>	37
Cyfwerth ag amser llawn	4	Alffaniwmerig	<FTE>	0.88
Wythnosau bob blwyddyn	2	Alffaniwmerig	<WeeksPerYear>	40

2.5 Absenoldebau

Math o ddata: **Hanesyddol**

I'w cynnwys mewn: Datganiad **cyflog, adnoddau dynol ac absenoldeb**

Dim ond ar gyfer **athrawon** a gyflogir yn uniongyrchol gan ysgolion y mae angen data absenoldeb. Dylid cofnodi pob eitem ddata yn y modiwl hwn wrth i gyfnodau absenoldeb godi yn ystod y flwyddyn, yn hytrach nag aros tan y cyfnod casglu data yn yr hydref.

Rhaid rhoi gwybodaeth am unrhyw weithgarwch neu amgylchiadau, ac eithrio hyfforddiant, sy'n mynd ag athro o'i ddyletswyddau arferol gyda'i gyflogwr arferol am hanner diwrnod neu fwy. At ddibenion y CBGY, ystyrir cyfnodau o'r fath i ffwrdd o ddyletswyddau arferol yn absenoldebau. Yn gyffredinol, nid oes angen cofnodi absenoldebau o lai na hanner diwrnod, ac eithrio'r canlynol:

- os nad yw sesiwn y bore a sesiwn y prynhawn yr un mor hir â'i gilydd, dylid ystyried pob sesiwn fel hanner diwrnod; neu
- os mai contract i weithio llai na hanner diwrnod sydd gan aelod staff, dylid cofnodi unrhyw absenoldebau, ac os mai absenoldeb salwch yw hwn, dylid cofnodi bod 0.5 diwrnod gwaith wedi'i golli.

Mae angen cofnodion absenoldeb ar gyfer unrhyw gyfnodau absenoldeb a ddechreuodd neu a ddaeth i ben yn ystod y flwyddyn academiaidd flaenorol (o 1 Medi i 31 Awst). Os gadawodd athrawon neu gynorthwyrwyr addysgu yr ysgol cyn diwrnod y Cyfrifiad, ond eu bod wedi cael cyfnodau absenoldeb yn ystod y flwyddyn academiaidd flaenorol, yna bydd angen cyflwyno cofnodion absenoldeb ar eu cyfer. Os yw'r absenoldeb yn parhau pan gyflwynir datganiad y CBGY, rhaid cynnwys yr absenoldeb heb nodi dyddiad diwedd yr absenoldeb.

Dyma enghreifftiau o weithgareddau neu amgylchiadau na chânt eu cyfrif fel absenoldeb at ddibenion CBGY:

- cymryd rhan mewn gweithgareddau fel triapiau maes;
- diwrnodau nad ydynt wedi'u nodi fel diwrnodau gwaith yng nghontract yr unigolyn;
- amser CPA (cynllunio, paratoi ac asesu);
- diwrnodau HMS;
- amser digyswllt Athrawon Newydd Gymhwysu;
- hyfforddiant;
- gweithio mewn ysgol consortiwm neu ysgol gynradd/uwchradd gysylltiedig; â
- mynd i gyfarfodydd sy'n rhan o ddyletswyddau arferol unigolyn.

Cofiwch fod yna broses ddilysu sy'n gwirio bod o leiaf un cofnod absenoldeb yn y ffurflen ddata.

Enw'r Maes	Hyd y Maes	Math o Faes	Tag Xml	Data Enghreifftiol
Diwrnod absenoldeb cyntaf	10	Dyddiad	<FirstDayOfAbsence>	2025-12-01
Diwrnod absenoldeb olaf	10	Dyddiad	<LastDayOfAbsence>	2025-12-08
Diwrnodau gwaith a gollwyd	5	Alffaniwmerig	<WorkingDaysLost>	4.5
Categori absenoldeb	3	Alffaniwmerig	<AbsenceCategory>	SIC

Atodiad A: Rolau staff

	Rhaid bod o leiaf un o'r rolau hyn wedi'i chofnodi ar gyfer pob aelod o'r gweithlu. Rhaid nodi'r oriau.
	Rolau ychwanegol dewisol os ydynt yn cael eu cyflawni gan aelod o'r gweithlu. Nid oes angen nodi'r oriau.

	Rôl*	Rhaid bod o leiaf un o'r rhain (h.y. prif rolau)	Categori	Cod y categori (gweler y fanyleb)	Wedi'i ddefnyddio yn yr eitemau data 'Rôl staff' a 'Rôl staff' ar gyfer staff a adawodd
EH	Prif Rôl - Pennaeth gweithredol	Y	Athro	CT	Y
HT	Prif Rôl - Penaethiaid ysgolion	Y	Athro	CT	Y
AC	Prif Rôl - Penaethiaid dros dro	Y	Athro	CT	Y
DH	Prif Rôl - Dirprwy benaethiaid	Y	Athro	CT	Y
AS	Prif Rôl - Penaethiaid cynorthwyol	Y	Athro	CT	Y
QT	Prif Rôl - Athrawon cymwysedig â Statws Athro Cymwysedig (SAC)	Y	Athro	CT	Y
AQ	Prif Rôl – Cydlynnydd ADY â SAC (ar gyfer unigolion sy'n ei wneud fel ei prif rôl)	Y	Athro	CT	Y
UQ	Prif Rôl - Athro heb gymhwyso sydd ddim yn dal SAC ond sydd wedi'u cynnwys gan 'Rheoliadau Cyngor y Gweithlu Addysg (Prif Swyddogaethau) (Cymru) 2015' ac yn cael eu talu ar y raddfa cyflog athro heb gymhwyso fel a ddiffinir yn y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru)	Y	Athro	CT	Y
TD	Prif Rôl - Athro'r byddar	Y	Athro	CT	Y

TV	Prif Rôl - Athro plant â nam ar eu golwg	Y	Athro	CT	Y
LP	Prif Rôl - Ymarferydd arweiniol	Y	Athro	CT	Y
OT	Prif Rôl - Athrawon eraill (heb statws SAC ond heb fod yn 'anghymwysedig' h.y. y rheini a gwmpesir gan Addysg - Gwaith Penodedig a Chofrestru) sydd heb Statws Athro Cymwysedig (SAC) ac sydd heb eu cynnwys yn y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru)	Y	Athro	CT	N
TT	Prif Rôl – Myfyrwyr ar gyrsiau hyfforddiant cychwynnol athrawon	Y	Athro	CT	N
SU	Prif Rôl - Athro cyflenwi parhaol â Statws Athro Cymwysedig (SAC)	Y	Athro	CT	N
HL	Prif Rôl - Cynorthwydd addysgu lefel uwch	Y	Cynorthwydd addysgu	TA	Y
TA	Prif Rôl - Cynorthwywyr addysgu sy'n gweithio yn y dosbarth	Y	Cynorthwydd addysgu	TA	Y
FA	Prif Rôl - Cynorthwywyr iaith tramor/staff cymorth ieithyddol	Y	Cynorthwydd addysgu	TA	Y
SP	Prif Rôl - Cydlynnydd ADY heb SAC (ar gyfer unigolion sy'n ei wneud fel ei prif rôl)	Y	Arall	Oth	N
SN	Prif Rôl - Staff cymorth Anghenion Dysgu Ychwanegol	Y	Arall	Oth	Y
ME	Prif Rôl - Metroniaid/nyrsys/staff meddygol (yn cynnwys gweithwyr GIG)	Y	Arall	Oth	N
PS	Prif Rôl - Staff cymorth bugeiliol	Y	Arall	Oth	N

LI	Prif Rôl - Llyfrgellwyr a chynorthwywyr llyfrgell	Y	Arall	Oth	N
EO	Prif Rôl - Swyddogion/goruchwylwyr arholiadau	Y	Arall	Oth	N
AO	Prif Rôl - Staff gweinyddol arall	Y	Arall	Oth	N
BM	Prif Rôl - Rheolwr busnes ysgol neu swydd gyfatebol	Y	Arall	Oth	N
MS	Prif Rôl - Goruchwylwyr canol dydd	Y	Arall	Oth	N
ST	Prif Rôl - Gwyddoniaeth a technegwyr labordai	Y	Arall	Oth	N
IT	Prif Rôl - Staff TGCh	Y	Arall	Oth	N
FE	Prif Rôl – Ymgysylltu teuluol	Y	Arall	Oth	N
CE	Prif Rôl – Ymgysylltu cymdeithasol	Y	Arall	Oth	N
SS	Prif Rôl – Staff cyflenwi heb SAC	Y	Arall	Oth	N
OS	Prif Rôl - Staff cymorth	Y	Arall	Oth	N
HS	Rôl Ychwanegol - Prif swyddog yr ysgol	N	NA		N
HD	Rôl Ychwanegol - Pennaeth pwnc/maes dysgu	N			N
HY	Rôl Ychwanegol - Pennaeth blwyddyn	N			N
HK	Rôl Ychwanegol - Pennaeth cyfnod	N			N
SC	Rôl Ychwanegol - Cydlynnydd ADY (fel rôl ychwanegol i'w prif gyfrifoldebau)	N			Y
SR	Rôl Ychwanegol - Cydlynnydd addysg rhyw a chydberthynas	N			N
WB	Rôl Ychwanegol - Cydlynnydd Bagloriaeth Cymru	N			N
NC	Rôl Ychwanegol - Cydgysylltydd rhifedd	N			N
LC	Rôl Ychwanegol - Cydgysylltydd llythrennedd	N			N
CS	Rôl Ychwanegol - Goruchwyliwr llanw	N			N

WL	Rôl Ychwanegol - Cydlynnydd y Gymraeg	N	NA	N
IN	Rôl Ychwanegol - Hyfforddwr (yn cynnwys hyfforddwr chwaraeon)	N	NA	N
ET	Rôl Ychwanegol - Staff cymorth disgyblion sydd o gefndir lleiafrif ethnig	N	NA	N
TS	Rôl Ychwanegol - Staff cymorth disgyblion sy'n deithwyr	N	NA	N
WE	Rôl Ychwanegol - Swyddog/cynorthwydd d lles	N	NA	N
DM	Rôl Ychwanegol - Rheolwr/dadansoddwr data	N	NA	N
DC	Rôl Ychwanegol – Cydlynnydd digidol (ar gyfer digidol yn y cwricwlwm)	N	NA	N
SO	Rôl Ychwanegol – Swyddog diogelwch	N	NA	N
OR	Rôl Ychwanegol - Rolau arall	N	NA	N